

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VETERINARIJOS ĮSTATYMO NR. I-2110 2 STRAIPSNIO,
TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 13¹
STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR.
XI-242 82 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-1412 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ
DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO NR. XIII-198 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
NR. XIII-1413 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2 straipsnio, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1412 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1413 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau – Projektai) rengimo priežastys:

Vadovaujantis šiuo metu galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, veterinarinės medicinos rezidentai, skirtingai nei medicinos gydytojai rezidentai ar gydytojai odontologai rezidentai, neturi galimybės studijų metu dirbti ir gauti pareiginę algą, socialinio draudimo įmokas, jiems neskaičiuojamas darbo stažas bei apribojamos socialinės garantijos (nedarbingumo (ligos), motinystės, tėvystės pašalpos, pensijų kaupimas). Dėl šios situacijos veterinarinės medicinos rezidentūros studijos yra mažiau patrauklios, nors veterinarijos gydytojai, baigę veterinarinės medicinos rezidentūrą ir įgiję specialiosios praktikos žinias, yra reikalingi ir paklausūs maisto saugos ir gyvūnų sveikatos bei gerovės užtikrinimo sistemoje. Medicinos gydytojų rezidentų ir gydytojų odontologų rezidentų rezidentūros nuostatos, susijusios su rezidentų įdarbinimu, yra įtvirtintos įstatymuose (Lietuvos Respublikos medicinos praktikos ir Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos įstatymuose). Atsižvelgiant į tai, parengti Projektai, kuriuose reglamentuojami darbo santykiai tarp veterinarijos gydytojo rezidento ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės bei įtvirtinamos nuostatos dėl valstybės biudžeto asignavimų skyrimo veterinarijos gydytojos rezidento pareiginei algai mokėti. Siekiant pagerinti veterinarijos gydytojų rezidentų, dirbančių rezidentūros bazėse, socialines garantijas, nustatoma, kad veterinarijos gydytojų rezidentų, priimtų į studijų vietas, kuriose studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, parama būtų sudėtinė jiems mokamo darbo užmokesčio (jiems dirbant pagal darbo sutartis rezidentūros bazėse), nuo kurio būtų mokamos socialinio draudimo įmokos, dalis. Siūlomais pakeitimais būtų didinamos veterinarijos gydytojų rezidentų socialinės garantijos, t. y. padidėtų motinystės, nedarbingumo (ligos) išmokos, didėtų pensijų kaupimas ir pan. bei būtų sudaromos geresnės sąlygos tobulinti veterinarijos gydytojo praktinius gebėjimus.

Projektų tikslas – įteisinti darbo santykius tarp veterinarijos gydytojo rezidento ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės ir gerinti veterinarijos gydytojų rezidentų socialines garantijas.

Projektų uždaviniai:

1. Įteisinti veterinarijos gydytojo rezidento, veterinarinės medicinos rezidentūros ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės sąvokas.

2. Įstatymu nustatyti, kad veterinarijos gydytojas rezidentas studijų metu įdarbinamas rezidentūros bazėje ir pareiginė alga jam mokama iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

3. Suvienodinti veterinarinės medicinos rezidentūros, medicinos rezidentūros ir odontologijos rezidentūros studijų sąlygas, susijusias su darbu rezidentūros bazėse rezidentūros studijų metu.

4. Apjungti veterinarijos gydytojų rezidentų gaunamas pajamas ir atitinkamai nustatyti veterinarijos gydytojui rezidentui taikomą pareiginės algos koeficientą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projektų iniciatorė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Įstatymų projektų rengėja – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu veterinarinės medicinos rezidentūrą reglamentuoja Veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimų ir priežiūros nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“, kurie nustato studijų programų vykdymo reikalavimus ir jų priežiūros tvarką. Tačiau nėra teisės akto, kurio pagrindu veterinarijos gydytojai rezidentai būtų įdarbinami veterinarinės medicinos rezidentūros studijų metu veterinarinės medicinos rezidentūros bazėse; nėra suformuota valstybės biudžeto asignavimų veterinarijos gydytojos rezidento pareiginei algai mokėti skyrimo teisinė bazė, dėl ko veterinarinės medicinos rezidentūros studijų laikotarpis neįskaitomas į specialųjį darbo stažą; neužtikrinamos socialinės garantijos; pagal darbo sutartį rezidentūros bazėje nedirbančiam veterinarijos gydytojui rezidentui apribojama galimybė tobulinti praktinius gebėjimus.

Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 11 dalyje nustatyta, kad valstybės finansuojamų profesinių studijų vietų skaičius nustatomas įvertinus valstybės institucijų, atsakingų už atitinkamos srities specialistų poreikio planavimą, siūlymus ir specialistų įsidarbinimo rodiklius. Specialistų poreikį, atsižvelgusios į valstybės reikmes, institucijos nustato pagal atitinkamas kvalifikacijas ir iki kiekvienų metų sausio 1 dienos pateikia Švietimo ir mokslo ministerijai. Švietimo ir mokslo ministras, įvertinęs valstybės institucijų, atsakingų už atitinkamos srities specialistų poreikio planavimą, pateiktus specialistų poreikio duomenis, atsižvelgdamas į universitetų nustatytas atitinkamų metų profesinių studijų kainas ir neviršydamas valstybės finansavimo, apskaičiuoto pagal patvirtintą preliminarų studijų vietų skaičių ir normines studijų kainas, tvirtina valstybės finansuojamų profesinių studijų vietų skaičių pagal aukštąsias mokyklas ir kvalifikacijas, kurias teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka suteikia aukštoji mokykla (rezidentūros atveju – pagal specialybes).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. liepos 26 d. nutarimu Nr. 604 „Dėl paramos doktorantams ir studentams, studijuojantiems pagal profesines studijų programas, teikimo ir dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ nustatyta, kad visiems nuolatinės studijų formos studentams, studijuojantiems pagal profesinių studijų programas, priimtiems į studijų vietas, kuriose studijos apmokamos biudžeto lėšomis, kas mėnesį teikiama parama studijoms.

Lietuvos Respublikos socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnyje nustatytos pajamos, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, tačiau stipendija ar kita parama joms nepriskiriama, todėl nukenčia minėtos veterinarijos gydytojų rezidentų socialinės garantijos.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XIII-1413, priimtu 2018-06-30, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 1 straipsnio 2 dalis papildyta 5 punktu, įsigaliosiančiu nuo 2019-01-01, kuriame numatyta, kad šis įstatymas netaikomas gydytojams rezidentams ir gydytojams odontologams rezidentams.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projektais siūlomos priemonės:

1. Nustatyti darbo santykius tarp veterinarijos gydytojo rezidento ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės, kad veterinarijos gydytojai rezidentai gautų apmokėjimą už jų rezidentūros metu

atliekamas veiklas. Veterinarijos gydytojo rezidento darbo užmokestis būtų mokamas iš Žemės ūkio ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų.

2. Sujungti veterinarijos gydytojų rezidentų gaunamas pajamas. Mokslo ir studijų įstatyme nustatoma, kad veterinarijos gydytojams rezidentams parama nemokama.

3. Nustatyti, kad veterinarinės medicinos rezidentūros vietų, į kurias priimtiems asmenims pareiginė alga mokama iš Žemės ūkio ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų, skaičius neturi viršyti tais metais vientisąsias veterinarinės medicinos studijas turinčių baigti asmenų skaičiaus.

4. Nustatyti veterinarijos gydytojų rezidentų darbo užmokesčio koeficientą, kad jų darbo užmokestis atitiktų šių specialistų orų darbo užmokestį.

Teigiami rezultatai:

1. Įgyvendinus siūlomus pakeitimus, būtų užtikrinamas aukšto lygio profesinės kvalifikacijos veterinarijos gydytojų, reikalingų maisto saugos ir gyvūnų sveikatos bei gerovės užtikrinimo sistemoje, rengimas ir veterinarinių paslaugų teikimas.

2. Įgyvendinus siūlomus pakeitimus, būtų suvienodintos veterinarinės medicinos rezidentūros, medicinos rezidentūros ir odontologijos rezidentūros studijų sąlygos, susijusios su darbu rezidentūros bazėse rezidentūros studijų metu.

3. Įgyvendinus siūlomus pakeitimus, būtų didinamos veterinarijos gydytojų rezidentų socialinės garantijos, t. y. tokiems asmenims padidėtų motinystės, nedarbingumo, ligos išmokų dydžiai, didėtų pensijų kaupimas ir pan.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Galimų neigiamų priimtų įstatymų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios kitų įstatymų nereikia.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Projektuose siūlomos sąvokos įvertintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis, Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Projektams įgyvendinti reikės:

1. Parengti Valstybės biudžeto asignavimų, skirtų veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti, skyrimo veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms tvarkos aprašą.

2. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“, kuriuo patvirtinti Veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimų ir priežiūros nuostatai.

3. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. liepos 26 d. nutarimą Nr. 604 „Dėl paramos doktorantams ir studentams, studijuojantiems pagal profesines studijų programas, teikimo ir dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“

Šie teisės aktai turi būti priimti iki įstatymų projektų įsigaliojimo.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Lėšų poreikis veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti priklauso nuo to, kiek rezidentų einamaisiais biudžetiniais metais bus priimta į veterinarinės medicinos rezidentūros studijų vietas.

Remiantis paskutiniųjų trejų metų priimtų veterinarinės medicinos rezidentų skaičiumi (2016–2017 m. – 16 asmenų; 2017–2018 m. – 13; 2018–2019 – 12 (planuojamas skaičius; tikslus skaičius paaiškės pasibaigus priėmimo etapui), lėšų poreikis rezidentų pareiginei bazinei algai mokėti yra (jeigu 2019–2020 ir 2020–2021 būtų priimta į veterinarinės medicinos studijas po 14 asmenų kasmet):

2019 m. – 335 tūkst. Eur;

2020 m. – 343 tūkst. Eur;

2021 m. – 343 tūkst. Eur.

Į poreikį įtraukti Švietimo ir mokslo ministerijos asignavimai, skiriami rezidentų paramai, kurie, atsižvelgiant į tai, kad veterinarijos gydytojui rezidentui parama nebus mokama, o bus mokama pareiginė alga, iš Švietimo ir mokslo ministerijos asignavimų turi būti perskirstyti į Žemės ūkio ministerijos asignavimus. 2019 metais Švietimo ir mokslo ministerijos asignavimuose veterinarinės medicinos rezidentų paramai skirta 110 tūkst. Eur. Papildomas lėšų poreikis (2019 m. – 225 tūkst. Eur) veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti būtų tenkinamas iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Projektų žodžiai: „veterinarija“, „veterinarijos gydytojas“, „universitetinės studijos“, „rezidentūra“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.